

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет/інститут _____ Факультет психології _____
Кафедра _____ Філософії, соціології та релігієзнавства _____

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ **Філософія та методологія науки** _____

Освітня програма _____ «Електроніка» _____

Спеціалізація (за наявності) _____ 171 «Електроніка» _____

Спеціальність _____

Галузь знань _____ 17 «Електроніка та телекомунікації» _____

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Філософія та методологія науки
Освітня програма	Електроніка
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність Галузь знань	171 Електроніка та телекомунікації
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	(основна/вибіркова)
Курс / семестр	I
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Консультації: 9 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	

2. Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Філософія та методологія науки» передбачає розгляд основних філософсько-світоглядних проблем і тенденцій розвитку науки, критичне осмислення подій та явищ наукового життя, використання філософської рефлексії для формування власної світоглядної позиції, системного наукового світогляду та загального культурного світогляду. «Філософія і методологія науки» читається студентам першого курсу спеціальності «Електроніка» і покликана допомогти зрозуміти значення функцій, методологічних можливостей науки, зрозуміти роль науки як культурного феномену та соціального інституту, роль наукових революцій у соціокультурному процесі. Важливою є орієнтація на формування у студентів культури наукового мислення, розуміння основних напрямків розвитку філософії науки як галузі філософського знання, вивчення основних тенденцій розвитку сучасної науки, основ академічної культури, етичної складової наукової діяльності вченого-дослідника тощо. Їхнє знання та розуміння породжує вміння окреслювати дослідницьке поле, методологію власного наукового дослідження, а також давати фахову оцінку явищам і подіям наукового життя, соціокультурному процесу. Вагоме місце також займає формування комунікативних навичок і творчих здібностей, важливих для обґрунтування гіпотез і ефективного позиціонування в подальшому власних наукових здобутків.

Мета: пояснити студентам місце і роль філософії у контексті формування наукового знання, розкрити особливості наукового пізнання та

можливостей застосування у ньому філософської методології, ознайомити з найбільш значущими світоглядними ідеями на всіх етапах цивілізаційного розвитку, які визначали характер розвитку науки.

Завдання:

розкрити предмет і завдання філософії і методології науки,

ознайомити з особливостями її історичного розвитку,

експлікувати найважливіші наукові ідеї представників античної, середньовічної, ренесансної, новочасної та сучасної філософії,

з'ясувати найважливіші методологічні принципи філософського осмислення буття, людини, свідомості, пізнання, методу, суспільства, культури,

сформувані системний науковий світогляд,

вдосконалити навички наукового пошуку, застосування філософських, загальнонаукових методів під час виконання науково-дослідних завдань за тематикою власних наукових робіт.

Компетентності (мають співпадати з матрицею ОП)

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8.Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 9.Здатність працювати в команді.

ЗК 11.Здатність здійснювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12.Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 13.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 14.Здатність зберігати та примножувати моральні, наукові, культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу суспільства та у розвитку

суспільства, техніки і технологій.

СК 4. Здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на ефективність та результати інженерної діяльності в галузі електроніки.

СК 7. Здатність застосовувати творчий та інноваційний потенціал в синтезі інженерних рішень.

Програмні результати навчання (мають співпадати з матрицею ОП)

Р 1. Описувати принцип дії за допомогою наукових концепцій, теорій та методів.

Р 11. Аргументувати нормативно-правові засади при впровадженні нових електронних пристроїв та систем; оцінювати переваги інженерних розробок, їх екологічність та безпечність; захищати власні світоглядні позиції та переконання у виробничій або соціальній діяльності.

Р 13. Вміти засвоювати нові знання, професійні технології та інновації, знаходити нові нешаблонні рішення і засоби їх здійснення; відповідати умовам гнучкості в подоланні перешкод та досягненні мети, раціонального використання та нормування часу, дисциплінованості, відповідальності за свої рішення та діяльність.

Р 14. Дотримуватися норм сучасної професійної та ділової мови.

Р 15. Виявляти навички самостійної та колективної роботи, проявляти лідерські якості, організовувати роботу за умов обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Наука як соціальний інститут: особливості, розвиток, структура, значення. План. 1. Особливості	ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність	Питання (аудиторна робота), кейси (індивідуальна робота), тести (самостійна робота), ознайомлення з джерельною базою філософії, філософії науки, наукознавства та її дискусійне обговорення.

<p>науки як соціального явища: передумови та обставини виникнення.</p> <p>2. Розвиток науки: історичний та концептуальний підходи.</p> <p>3. Структура науки: полеміка щодо критеріїв класифікації.</p> <p>4. Значення науки: світовий та український контексти у параметрах “минуле-сучасність-майбутнє”.</p>	<p>вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 7.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 13.Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 14.Здатність зберігати та примножувати моральні, наукові, культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу суспільства та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>СК 4. Здатність враховувати</p>	
--	--	--

		<p>соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на ефективність та результати інженерної діяльності в галузі електроніки.</p> <p>СК 7. Здатність застосовувати творчий та інноваційний потенціал в синтезі інженерних рішень.</p> <p>Р 1.Описувати принцип дії за допомогою наукових концепцій, теорій та методів.</p> <p>Р 11.Аргументувати нормативно-правові засади при впровадженні нових електронних пристроїв та систем; оцінювати переваги інженерних розробок, їх екологічність та безпечність; захищати власні світоглядні позиції та переконання у виробничій або соціальній діяльності.</p> <p>Р. 13.Вміти засвоювати нові знання, професійні</p>	
--	--	--	--

		<p>технології та інновації, знаходити нові нешаблонні рішення і засоби їх здійснення; відповідати умовам гнучкості в подоланні перешкод та досягненні мети, раціонального використання та нормування часу, дисциплінованості, відповідальності за свої рішення та діяльність.</p> <p>Р 14. Дотримуватися норм сучасної професійної та ділової мови.</p> <p>Р 15. Виявляти навички самостійної та колективної роботи, проявляти лідерські якості, організовувати роботу за умов обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність.</p>	
2.	<p>Методологія науки: розділи, категорії, принципи, методи.</p> <p>План.</p> <p>1. Розділи науки: конфлікти у боротьбі за</p>	<p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність</p>	<p>Питання (аудиторна робота), кейси (індивідуальна робота), тести (самостійна робота), ознайомлення з джерельною базою філософії, філософії науки, наукознавства та її дискусійне обговорення</p>

	<p>“істинність”.</p> <p>2. Категорії науки: особливості понятійного апарату науки та наукові концепти.</p> <p>3. Принципи науки: загальне та особливе у наукових підходах.</p> <p>4. Методи науки: критерії різноманіття.</p>	<p>вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 7.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 13.Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 14.Здатність зберігати та примножувати моральні, наукові, культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу суспільства та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>СК 4. Здатність враховувати</p>	
--	---	--	--

		<p>соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на ефективність та результати інженерної діяльності в галузі електроніки.</p> <p>СК 7. Здатність застосовувати творчий та інноваційний потенціал в синтезі інженерних рішень.</p> <p>Р 1.Описувати принцип дії за допомогою наукових концепцій, теорій та методів.</p> <p>Р 11.Аргументувати нормативно-правові засади при впровадженні нових електронних пристроїв та систем; оцінювати переваги інженерних розробок, їх екологічність та безпечність; захищати власні світоглядні позиції та переконання у виробничій або соціальній діяльності.</p> <p>Р. 13.Вміти засвоювати нові знання, професійні</p>	
--	--	--	--

		<p>технології та інновації, знаходити нові нешаблонні рішення і засоби їх здійснення; відповідати умовам гнучкості в подоланні перешкод та досягненні мети, раціонального використання та нормування часу, дисциплінованості, відповідальності за свої рішення та діяльність.</p> <p>Р 14. Дотримуватися норм сучасної професійної та ділової мови.</p> <p>Р 15. Виявляти навички самостійної та колективної роботи, проявляти лідерські якості, організовувати роботу за умов обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність.</p>	
3.	<p>Наука як практика: наукові школи, організації, документація, проекти.</p> <p>План. 1. Наукові школи: проблеми</p>	<p>ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>	<p>Питання (аудиторна робота), кейси (індивідуальна робота), тести (самостійна робота), ознайомлення з джерельною базою філософії, філософії науки, наукознавства та її дискусійне обговорення</p>

<p>функціонування та проблемні дискусії.</p> <p>2.Наукові організації: реалії та перспективи наукового життя України та закордоння.</p> <p>3.Наукова документація: правила проведення та оформлення наукових досліджень.</p> <p>4.Наукові проекти: перспективні напрямки та актуальні напрацювання.</p>	<p>ЗК 3.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 7.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 13.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 14.Здатність зберігати та примножувати моральні, наукові, культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу суспільства та у</p>	
---	---	--

		<p>розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>СК 4. Здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на ефективність та результати інженерної діяльності в галузі електроніки.</p> <p>СК 7. Здатність застосовувати творчий та інноваційний потенціал в синтезі інженерних рішень.</p> <p>Р 1. Описувати принцип дії за допомогою наукових концепцій, теорій та методів.</p> <p>Р 11. Аргументувати нормативно-правові засади при впровадженні нових електронних пристроїв та систем; оцінювати переваги інженерних розробок, їх екологічність та безпечність; захищати власні світоглядні позиції та переконання у виробничій або</p>	
--	--	--	--

		<p>соціальній діяльності.</p> <p>Р. 13. Вміти засвоювати нові знання, професійні технології та інновації, знаходити нові нешаблонні рішення і засоби їх здійснення; відповідати умовам гнучкості в подоланні перешкод та досягненні мети, раціонального використання та нормування часу, дисциплінованості, відповідальності за свої рішення та діяльність.</p> <p>Р 14. Дотримуватися норм сучасної професійної та ділової мови.</p> <p>Р 15. Виявляти навички самостійної та колективної роботи, проявляти лідерські якості, організовувати роботу за умов обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність.</p>	
--	--	---	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	30 балів.

Семінарське заняття	20 балів.
Самостійна робота (тестування)	30 балів.
Індивідуальне завдання (кейси)	20 балів.
Залік	100
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарське заняття																		
Самостійна робота																		
Індивідуальні																		
Залік																		
Всього за тиждень																		

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
<p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення середмолодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н.Г. Сорокіної, А.Є. Артюхова, І.О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с. 2. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. осв. політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. К. : Таксон, 2016. 234 с. 3. Андрущенко В. П., Михальченко М. І. Сучасна соціальна філософія. [Текст] : курс лекцій. К. : Генеза, 1996. 368 с. 4. Андрущенко В. П. Історія соціальної філософії: (Західноєвропейський контекст). К. : Тандем, 2000. 416 с. 	

5. Бичко А. К., Бичко І. В., Табачковський В. Г. Історія філософії: підручник. К. : Либідь, 2001. 408 с.
6. Дойчик М. В. Ідея гідності людини у сократичних діалогах Платона. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. 2015. Вип. 102 (10). С. 305–309.
7. Гнатюк Я.С. Діалогічні дефініції логіки комунікації історичних логік. У Нnatiuk - Вісник Прикарпатського Університету. Філософські І ..., 2016 р.
8. АНАЛІТИЧНІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ В ІСТОРІЇ ФІЛОСОФІЇ. Я Гнатюк - Філософські і психологічні науки. Вісник Прикарпатського університету. Філософські і психологічні науки.– Івано Франківськ: Прикарпатський нац. ун т, 2010. – с. 3-7.
9. Гнатюк Я.С. Раціональна реконструкція як метод прикладної ситуаційної логіки. Я Гнатюк - Науковий вісник Чернівецького університету ..., 2016
10. Написання курсової роботи: методичні рекомендації для студентів ОП «Філософія». РП Даниляк – 2022.
- 11.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства, вул. Шевченка, 57, каб. 503,
Викладач (і) Гостьові лектори	Кандидат філософських наук, асистент Макарова Алла Олександрівна
Контактна інформація викладача	Електронна адреса alla.makarova@pnu.edu.ua Номер телефону 095-417-16-44

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Вимагається дотримання правил доброчесності, самостійне виконання поставлених викладачем завдань, переклад та виклад навчальних матеріалів державною українською мовою
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропущені аудиторні заняття відпрацьовуються у вигляді письмового конспекту з теми заняття, при цьому знімається 1 бал від максимального за отриману роботу

Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Отримані роботи фіксуються аж до дати закриття заліково-екзаменаційної відомості, при цьому знімається 1 бал від максимального за отриману роботу
Невідповідна поведінка під час заняття	При значному порушенні громадського порядку відмічається вид порушення, знімається бал за заняття в залежності від виду порушення і складається доповідна записка на адресу деканату факультету, на якому вчиться студент
Додаткові бали	За нестандартний творчий підхід до теми, доповнення, письмові ремарки-відповіді на питання викладача у чаті
Неформальна освіта	Можливість зарахування присутня. Рекомендовані платформи

Викладач___Макарова А.О._____